

ผลการทดลอง (Results)

ก. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนในฤดูปลูกของพันธุ์ และลูกผสมข้าวโพดหวานสลับสีทั้ง 12 ลักษณะคือ น้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือก น้ำหนักฝักหลังปอกเปลือก ความยาวฝัก ความกว้างฝัก %Brix ความนุ่ม ความอร่อย อายุออกไหม อายุปล่อยละของเกสร อายุเก็บเกี่ยว ความสูงต้น และความสูงฝักแรก ในตารางที่ 3-6 ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า เมื่อใช้ข้าวโพดหวานเมล็ดสีขาเป็นพันธุ์แม่ สีเหลืองเป็นพันธุ์พ่อทั้ง 2 ฤดูปลูก พบความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ในลักษณะน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือก น้ำหนักฝักหลังปอกเปลือก ความกว้างฝัก อายุออกไหม อายุปล่อยละของเกสร และอายุเก็บเกี่ยว พบความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะความยาวฝัก และความสูงต้น (ตารางที่ 3-4) และเมื่อใช้ข้าวโพดหวานเมล็ดสีเหลืองเป็นพันธุ์แม่ สีขาเป็นพันธุ์พ่อ พบว่า ลักษณะน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือก น้ำหนักฝักหลังปอกเปลือก ความยาวฝัก อายุออกไหม อายุปล่อยละของเกสร อายุเก็บเกี่ยว และความอร่อย มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง และลักษณะความสูงต้น มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ (ตารางที่ 5-6)

เมื่อพิจารณาความแปรปรวนรวมของพันธุ์และลูกผสม เมื่อใช้สีขาเป็นพันธุ์แม่ สีเหลืองเป็นพันธุ์พ่อ พบว่า ในกลุ่มของพันธุ์พ่อ ลักษณะความยาวฝัก มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ในกลุ่มของพันธุ์แม่ พบว่า ลักษณะน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือก อายุออกไหม และอายุเก็บเกี่ยว มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ และลักษณะความสูงต้น มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ส่วนในกลุ่มของลูกผสม ลักษณะความยาวฝัก ความกว้างฝัก และความสูงต้น มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ และความสูงฝัก มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

ส่วนการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมของพันธุ์และลูกผสม เมื่อใช้สีเหลืองเป็นพันธุ์แม่ สีขาเป็นพันธุ์พ่อ พบว่า ในกลุ่มของพันธุ์พ่อ มีเพียงความสูงฝักลักษณะเดียว ที่มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง และมีเพียงลักษณะความสูงต้นที่พบความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนในกลุ่มของพันธุ์แม่ พบว่าทั้งความสูงต้น และความสูงฝัก มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง และลักษณะความยาวฝัก มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ และเมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของลูกผสม พบว่า มีความสูงฝักเพียงลักษณะเดียวที่มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยลักษณะองค์ประกอบของผลผลิตของข้าวโพดหวาน 6 พันธุ์ และลูกผสม 9 คู่ (CTW, SBW และ KNW

เป็นพันธุ์แม่ CTY, SBY และ KNY เป็นพันธุ์พ่อ)

	นน.ก่อนปอก (กก./ไร่)	นน.หลังปอก (กก./ไร่)	ความยาวฝัก (เซนติเมตร)	ความกว้างฝัก (เซนติเมตร)	%Brix	ความนุ่ม (คะแนน)	ความอร่อย (คะแนน)
ฤดูปลูก							
ต้นฤดูหนาว	2347.48	1631.16	17.71	4.38	13.19	3.03	3.08
ต้นฤดูฝน	1751.41	1383.31	17.1	4.27	12.95	2.92	2.93
LSD0.05	366.7	245.8	1.426	1.164	—	—	—
Males							
CTY	1993.52	1514.41	17.66	4.23	12.97	3.15	3.16
SBY	2097.22	1516.13	17.61	4.32	13.15	2.81	2.89
KNY	2057.61	1491.18	16.94	4.33	13.09	2.96	2.96
LSD0.05	—	—	0.791	—	—	—	—
Females							
CTW	2150.15	1559.29	17.71	4.39	12.87	2.97	3.02
SBW	1959.59	1478.95	16.98	4.31	13.25	2.86	2.96
KNW	2038.59	1483.47	17.52	4.28	13.09	3.09	3.03
LSD0.05	202.9	—	—	—	—	—	—
Female x Male							
CTWxCTY	2040.6	1477.4	17.87	4.34	12.72	3.13	2.91
CTWxSBY	2130.16	1580.34	17.31	4.4	12.85	2.81	3.27
CTWxKNY	2259.91	1620.13	17.94	4.23	13.04	2.99	2.89
SBWxCTY	1938.11	1552.95	17.29	4.36	13.22	3.03	3.22
SBWxSBY	1960.07	1435.71	17.83	4.31	13.56	2.62	2.77
SBWxKNY	1980.6	1448.21	15.83	4.1	12.98	2.93	2.99
KNWxCTY	1982.04	1512.87	17.82	4.29	12.98	3.3	3.35
KNWxSBY	2201.44	1532.34	17.69	4.27	13.05	3.01	2.63
KNWxKNY	1987.55	1405.21	17.06	4.29	13.26	2.96	3.1
LSD0.05	—	—	1.37	1.05	—	—	—
Significant							
Season	**	**	*	**	ns	ns	ns
Males	ns	ns	*	ns	ns	ns	ns
Females	*	ns	ns	ns	ns	ns	ns
F x M	ns	ns	*	*	ns	ns	ns
C.V. (%)	10.3	9.42	4.73	5.26	4.38	18.6	14.4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยลักษณะทางการเกษตรของข้าวโพดหวาน 6 พันธุ์ และลูกผสม 9 คู่ (CTW, SBW และ KNW

เป็นพันธุ์แม่ CTY, SBY และ KNY เป็นพันธุ์พ่อ)

	อายุออกไหม (วัน)	อายุปล่อยละของ (วัน)	อายุเก็บเกี่ยว (วัน)	ความสูงต้น (เซนติเมตร)	ความสูงฝัก (เซนติเมตร)
ฤดูปลูก					
ต้นฤดูหนาว	56.11	55.44	76.11	156.84	91.82
ต้นฤดูฝน	44.26	43.33	63.85	160.25	94.11
LSD0.05	2.311	2.019	2.028	10.546	—
Males					
CTY	50	49.17	70.11	157.78	92.03
SBY	50.28	49.61	70	159.24	94.41
KNY	50.28	49.39	69.83	158.62	92.46
LSD0.05	—	—	—	—	—
Females					
CTW	50.44	49.5	70.06	159.87	91.68
SBW	50.67	49.67	70.56	154.44	94.37
KNW	49.44	49	69.33	161.32	92.83
LSD0.05	1.282	—	1.125	5.85	—
Female x Male					
CTWxCTY	50.83	49.5	70.5	152.53	83.89
CTWxSBY	50.83	49.83	70.33	163.71	101.01
CTWxKNY	49.67	49.17	69.33	163.38	90.47
SBWxCTY	50.33	49.67	70.83	152.95	96.47
SBWxSBY	50.33	49.67	70.33	152.33	88.15
SBWxKNY	51.33	49.67	70.5	153.04	98.49
KNWxCTY	48.83	48.33	69	162.86	95.73
KNWxSBY	49.67	49.33	69.33	161.68	94.03
KNWxKNY	49.83	49.33	69.67	159.43	88.74
LSD0.05	—	—	—	10.13	9.476
Significant					
Season	**	**	**	*	ns
Males	ns	ns	ns	ns	ns
Females	*	ns	*	**	ns
F x M	ns	ns	ns	*	**
C.V. (%)	2.66	2.36	1.67	3.83	6.13

ns และ * ** ไม่แตกต่างทางสถิติ และแตกต่างกันทางสถิติด้วยค่า p น้อยกว่า 05 และ 00%

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยลักษณะองค์ประกอบของผลผลิตของข้าวโพดหวาน 6 พันธุ์ และลูกผสม 9 คู่ (CTY, SBY และ KNY

เป็นพันธุ์แม่ CTW, SBW และ KNW เป็นพันธุ์พ่อ)

	นน.ก่อนปอก (กก./ไร่)	นน.หลังปอก (กก./ไร่)	ความยาวฝัก (เซนติเมตร)	ความกว้างฝัก (เซนติเมตร)	%Brix	ความนุ่ม (คะแนน)	ความอร่อย (คะแนน)
ฤดูปลูก							
ต้นฤดูหนาว	2283.53	1562.23	17.96	4.29	13.3	2.98	2.96
ต้นฤดูฝน	1814.54	1394.89	16.79	4.27	13.13	3.14	3.37
LSD0.05	392.9	168.4	1.217	—	—	—	0.859
Males							
CTW	2134.04	1549.93	17.37	4.34	13.2	3.26	3.35
SBW	2065.41	1493.3	17.28	4.29	13.04	2.84	2.97
KNW	1947.65	1392.45	17.47	4.22	13.41	3.08	3.18
LSD0.05	—	—	—	—	—	—	—
Females							
CTY	2150.15	1596.29	17.71	4.39	12.87	2.97	3.02
SBY	1959.59	1478.95	16.98	4.31	13.25	2.86	2.96
KNY	2038.59	1483.47	17.52	4.28	13.09	3.09	3.03
LSD0.05	202.9	—	—	—	—	—	—
Female x Male							
CTYxCTW	1966.51	1484.88	17.38	4.25	13.43	3.01	3.41
CTYxSBW	1962.53	1434.41	17.88	4.27	12.83	3.22	3.25
CTYxKNW	2056.37	1468.41	18.11	4.33	13.49	2.98	3.11
SBYxCTW	2191.71	1526.37	17.35	4.42	13.19	3.43	3.34
SBYxSBW	2058.7	1523.65	16.71	4.25	13.38	2.57	2.99
SBYxKNW	1750.75	1229.23	17.31	4.1	13.71	3.09	3.21
KNYxCTW	2243.91	1638.53	17.37	4.35	12.98	3.04	3.31
KNYxSBW	2174.99	1521.87	17.26	4.33	13.91	2.73	2.66
KNYxKNW	2036.84	1479.72	16.98	4.25	13.14	3.18	3.21
LSD0.05	—	—	—	—	—	—	—
Significant							
Season	**	**	**	ns	ns	ns	**
Males	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns
Females	*	ns	ns	ns	ns	ns	ns
F x M	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns
C.V. (%)	11.1	10.5	3.92	3.58	6.04	17.1	15.7

ns และ *, ** ไม่แตกต่างทางสถิติ และแตกต่างทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 95 และ 99%

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยลักษณะทางการเกษตรของข้าวโพดหวาน 6 พันธุ์ และลูกผสม 9 คู่ (CTW, SBW และ KNW

เป็นพันธุ์แม่ CTY, SBY และ KNY เป็นพันธุ์พ่อ)

	อายุออกไหม (วัน)	อายุปล่อยละของ (วัน)	อายุเก็บเกี่ยว (วัน)	ความสูงต้น (เซนติเมตร)	ความสูงฝัก (เซนติเมตร)
ฤดูปลูก					
ต้นฤดูหนาว	56.41	55.04	76.11	156.69	92.79
ต้นฤดูฝน	44.44	43.37	64.04	162.64	95.79
LSD0.05	2.703	15.611	2.249	15.009	—
Males					
CTY	50.44	49.11	70.11	165.31	96.63
SBY	50.39	49.39	70.06	155.48	94.37
KNY	50.44	49.11	70.06	158.22	96.81
LSD0.05	—	—	—	8.326	5.543
Females					
CTW	50.44	49.5	70.06	159.87	91.68
SBW	50.67	49.67	70.56	154.44	94.37
KNW	49.44	49	69.33	161.32	92.83
LSD0.05	—	—	—	5.82	2.074
Female x Male					
CTWxCTY	50.67	48.67	70.5	167.7	100.08
CTWxSBY	50.17	49.5	69.83	156.38	84.08
CTWxKNY	50.67	49.33	70.17	159.9	96.38
SBWxCTY	49.83	48.83	69.5	150.25	86.31
SBWxSBY	50.17	49.17	69.83	150.81	87.88
SBWxKNY	50.17	48.67	70.17	145.26	86.21
KNWxCTY	50.83	49.83	70.33	177.98	103.51
KNWxSBY	50.83	49.5	70.5	159.24	96.34
KNWxKNY	50.5	49.33	69.83	169.49	107.84
LSD0.05	—	—	—	—	9.6
Significant					
Season	**	**	**	*	ns
Males	ns	ns	ns	*	**
Females	ns	ns	ns	**	**
F x M	ns	ns	ns	ns	*
C.V. (%)	3.1	3.24	1.85	5.54	6.12

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวม 2 ฤดูปลูก เมื่อใช้พันธุ์สีชาเป็นแม่ และสีเหลืองเป็นพ่อ พบว่ามี interaction ระหว่างพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่มีความแตกต่างทางสถิติ ในลักษณะความยาวฝัก ความกว้างฝัก ความสูงต้น และความสูงฝัก จึงทำการวิเคราะห์แยกแต่ละฤดู (ตารางที่ 7) พบว่า ในลักษณะความยาวฝัก เมื่อปลูกในต้นฤดูหนาว พบความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มของ พันธุ์พ่อและพันธุ์แม่ ส่วนในต้นฤดูฝน พบความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญเฉพาะในกลุ่มผสม เท่านั้น ลักษณะความกว้างฝัก เมื่อปลูกในต้นฤดูหนาว พบว่า ในกลุ่มของพันธุ์แม่เท่านั้น ที่พบความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ส่วนในต้นฤดูฝน ไม่พบความแตกต่างทางสถิติแต่อย่างใด ลักษณะความสูงต้น เมื่อปลูกในต้นฤดูหนาว พบความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มของ พันธุ์พ่อ และแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่งในกลุ่มของลูกผสม ส่วนในต้นฤดูฝน มีเฉพาะในกลุ่มของพันธุ์แม่เท่านั้น ที่แตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ และลักษณะความสูงฝัก พบความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่งและอย่างมีนัยสำคัญ ในกลุ่มของลูกผสมเมื่อปลูกในต้นฤดูหนาว และต้นฤดูฝน ตามลำดับ

และเมื่อใช้สีเหลืองเป็นพันธุ์แม่ สีชาเป็นพันธุ์พ่อ ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมของ 2 ฤดูปลูก ปรากฏว่ามีความสูงฝักเพียงลักษณะเดียว ที่มี interaction ระหว่างพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่ จึงทำการวิเคราะห์แต่ละฤดู พบว่า ในต้นฤดูหนาวพบความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ในกลุ่มของพันธุ์พ่อ พันธุ์แม่ และลูกผสม ส่วนในต้นฤดูฝน พบความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง เฉพาะในกลุ่มของพันธุ์พ่อ และพันธุ์แม่เท่านั้น (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยของลักษณะความยาวปีก ความกว้างปีก ความสูงต้น และความสูงปีก ของข้าวโพดหวาน

6 พันธุ์ และลูกผสม 9 คู่ แยกแต่ละฤดูปลูก (CTW, SBW และ KNW เป็นพันธุ์แม่ CTY, SBY และ KNY เป็นพันธุ์พ่อ)

	ความยาวปีก (เซนติเมตร)		ความกว้างปีก (เซนติเมตร)		ความสูงต้น (เซนติเมตร)		ความสูงปีก (เซนติเมตร)	
	ต้นฤดูหนาว	ต้นฤดูฝน	ต้นฤดูหนาว	ต้นฤดูฝน	ต้นฤดูหนาว	ต้นฤดูฝน	ต้นฤดูหนาว	ต้นฤดูฝน
Maies								
CTY	17.72	17.16	4.35	4.3	154.96	160.6	89.76	94.29
SBY	18.15	17.06	4.39	4.26	160.76	157.72	95.92	92.28
KNY	17.25	16.64	4.39	4.26	154.82	162.42	89.77	95.15
LSD0.05	0.6807	—	—	—	4.095	—	—	—
Females								
CTW	18.12	17.29	4.47	4.31	158.11	161.63	89.92	93.44
SBW	17.16	16.8	4.39	4.23	154.58	154.31	95.06	93.68
KNW	17.84	17.21	4.27	4.28	157.84	164.8	90.47	95.2
LSD0.05	0.6807	—	0.1014	—	—	7.575	—	—
F x M								
CTWxCTY	18.15	17.58	4.38	4.29	148.8	156.25	80.17	87.62
CTWxSBY	18.24	16.38	4.47	4.33	167.33	160.08	104.63	97.38
CTWxKNY	17.97	17.91	4.55	4.3	158.2	168.57	84.97	95.33
SBWxCTY	16.84	17.73	4.36	4.35	159.1	156.8	97.62	95.32
SBWxSBY	18.11	17.56	4.39	4.21	153.2	151.47	89.01	87.28
SBWxKNY	16.54	15.12	4.41	4.13	151.43	154.65	98.55	98.43
KNWxCTY	18.16	17.48	4.29	4.26	156.97	168.75	91.5	99.95
KNWxSBY	18.12	17.25	4.31	4.24	161.75	161.62	94.1	93.97
KNWxKNY	17.24	16.89	4.22	4.35	154.82	164.03	85.8	91.68
LSD0.05	—	1.637	—	—	7.092	—	10.61	9.047
Significant								
Maies	*	ns	ns	ns	*	ns	ns	ns
Females	*	ns	**	ns	ns	*	ns	ns
F x M	ns	*	ns	ns	**	ns	**	*
C.V. (%)	3.85	5.53	2.32	4.09	2.61	4.73	6.68	5.55

ns และ *, ** ไม่แตกต่างทางสถิติ และแตกต่างทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 95 และ 99% ตามลำดับ

๑พ
๕๕
๕๕๕๕๗

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยลักษณะความสูงผิวก (เซนติเมตร) ของข้าวโพดหวาน 6 พันธุ์ และลูกผสม 9 คู่
แยกแต่ละฤดูปลูก (CTY, SBY และ KNY เป็นพันธุ์แม่ CTW, SBW และ KNW เป็นพันธุ์พ่อ)

	ต้นฤดูหนาว	ต้นฤดูฝน
Males		
CTW	96.63	96.64
SBW	86.85	92
KNW	94.89	98.73
LSD _{0.05}	6.331	4.003
Females		
CTY	60.61	96.21
SBY	84.13	89.47
KNY	103.43	101.68
LSD _{0.05}	6.331	4.003
Females x Males		
CTYxCTW	100.8	99.35
CTYxSBW	76.8	91.3
CTYxKNW	94.79	97.9
SBYxCTW	83.98	88.65
SBYxSBW	87.97	87.8
SBYxKNW	80.45	91.97
KNYxCTW	105.1	101.92
KNYxSBW	95.78	96.89
KNYxKNW	109.43	106.24
LSD _{0.05}	10.97	—
Significant		
Males	**	**
Females	**	*
F x M	**	ns
C.V. (%)	6.83	4.18

ns และ *, ** ไม่แตกต่างทางสถิติ และแตกต่างทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 95 และ 99% ตามลำดับ

ข. การศึกษาความสามารถในการรวมตัว (Combining Ability)

1. น้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือก

จากผลการศึกษาความสามารถในการรวมตัว (ตารางที่ 9) ในลักษณะน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือก พบว่า ข้าวโพดหวานทั้ง 6 พันธุ์ ที่นำมาศึกษามีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปแตกต่างกันจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง คือพันธุ์ CTW มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 100.7 และพันธุ์ SBW มีค่าเป็นลบเท่ากับ -89.86 ซึ่งแสดงว่าพันธุ์ CTW เมื่อใช้เป็นพันธุ์แม่มีแนวโน้มที่จะให้ลูกผสมที่มีน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือกมาก ส่วนพันธุ์ SBY และ KNY ซึ่งมีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก (47.77 และ 8.15 ตามลำดับ) จึงเหมาะที่จะใช้เป็นพันธุ์พ่อ

การประมาณค่าความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) ของข้าวโพดหวานสลับสี จำนวน 9 คู่ผสม (ตารางที่ 9) ในลักษณะน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือก พบว่ามีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง จำนวน 3 คู่ผสมคือ $KNW \times SBY$ และ $CTW \times KNY$ มีค่าเป็นบวก เท่ากับ 115.08 และ 101.6 ตามลำดับ และคู่ผสม $KNW \times KNY$ มีค่าเป็นลบเท่ากับ -114.45 พบว่ามีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง จำนวน 1 คู่ผสม ได้แก่ $CTW \times SBY$ มีค่าเป็นลบเท่ากับ -67.76 เมื่อสังเกตทุกคู่ผสมที่มีน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือกมาก เช่น $CTW \times KNY$ มีน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือก 2259.9 กิโลกรัมต่อไร่ และคู่ผสมอื่นๆ พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมทั่วไปเป็นบวก ส่วนคู่ผสมที่มีน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือกน้อย เช่น $KNW \times CTY$ มีน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือก 1982.04 กิโลกรัมต่อไร่ ก็พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมทั่วไปเป็นลบ

เมื่อทำการสลับมาใช้ข้าวโพดหวานพันธุ์ที่มีเมล็ดสีเหลืองเป็นแม่ สีขาวเป็นพ่อ (ตารางที่ 10) พบว่า ความสามารถในการรวมทั่วไปแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง คือพันธุ์ KNY และ CTW มีค่าเป็นบวก คือ 102.55 และ 85.01 แสดงว่าพันธุ์เหล่านี้เมื่อใช้เป็นพันธุ์แม่ และพันธุ์พ่อตามลำดับ มีแนวโน้มที่จะให้ลูกผสมที่มีน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือกมาก และพันธุ์ KNW มีค่าความสามารถในการรวมทั่วไปเป็นลบ และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง เท่ากับ -101.38 ก็จะให้ลูกผสมที่มีน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือกน้อย

การประมาณค่าความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ พบว่า มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง จำนวน 4 คู่ผสมคือ $CTY \times KNW$ และ $SBY \times CTW$ มีค่าเป็นบวก เท่ากับ 162.61 และ 106.31 ส่วนคู่ผสม $CTY \times CTW$ และ $SBY \times KNW$ มีค่าเป็นลบ เท่ากับ -113.64 และ -148.26 ตามลำดับ เมื่อสังเกตทุกคู่ผสมที่มีน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือกมาก เช่น $KNY \times CTW$ มีน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือก 2243.91 กิโลกรัมต่อไร่ และคู่ผสมอื่นๆ ได้แก่ $SBY \times CTW$ (2191.71 กิโลกรัมต่อไร่) $KNY \times SBW$ (2174.99 กิโลกรัมต่อไร่) $SBY \times SBW$ (2058.70 กิโลกรัมต่อไร่) และ $CTY \times KNW$ (2056.37 กิโลกรัมต่อไร่) พบว่า

เกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก หรืออย่างน้อยก็มีพ่อหรือแม่ข้างใดข้างหนึ่งที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปสูง ส่วนคู่ผสมที่มีน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือกน้อย เช่น SBYxKNW มีน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือก 1750.75 กิโลกรัมต่อไร่ พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นลบ

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลูกผสม ระหว่างลูกผสมที่ได้จากการใช้สีชาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ และลูกผสมกลับพ่อแม่ที่ได้จากการใช้สีเหลืองเป็นแม่ สีชาวเป็นพ่อ พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติ แสดงว่าพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่สามารถถ่ายทอดลักษณะน้ำหนักฝักก่อนปอกเปลือกได้ไม่เท่ากัน ซึ่งอาจมีผลเนื่องมาจากอิทธิพลของพันธุ์แม่ (maternal effect)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะน้ำหนักผักก่อนปอกเปลือก¹ (กิโลกรัมต่อไร่) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA) และความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีขาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTY	SBY	KNY	
CTW	2060.40 (-33.82)	2130.16 (-67.76*)	2259.90 (101.60**)	100.7**
SBW	1938.11 (34.45)	1960.07 (-47.29)	1980.60 (12.86)	-89.85*
KNW	1982.04 (-0.62)	2201.44 (115.08**)	1932.29 (-114.45**)	-10.85
GCA	-55.93	47.77	8.15	

*, ** แตกต่างจากศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 และ 99% ตามลำดับ เมื่อทดสอบโดยใช้ t-test

1 วิเคราะห์จากการแปลงข้อมูล = $\log (X)$

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะน้ำหนักผักก่อนปอกเปลือก¹ (กิโลกรัมต่อไร่) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA) และความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีเหลืองเป็นแม่ สีขาวเป็นพ่อ

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTW	SBW	KNW	
CTY	1966.51 (-113.64**)	1962.53 (-48.99)	2056.37 (162.61**)	-53.89*
SBY	2191.71 (106.31**)	2058.70 (41.93)	1750.75 (-148.26**)	-48.64
KNY	2243.91 (7.32)	2174.99 (7.03)	2035.84 (-14.36)	102.55**
GCA	85.00**	16.38	-101.38**	

*, ** แตกต่างจากศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 และ 99% ตามลำดับ เมื่อทดสอบโดยใช้ t-test

1 วิเคราะห์จากการแปลงข้อมูล = $\log (X)$

2. น้ำหนักผักหลังปอกเปลือก

ผลการศึกษาความสามารถในการรวมตัว ในลักษณะน้ำหนักผักหลังปอกเปลือก เมื่อใช้ข้าวโพดหวานเมล็ดสีขาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ (ตารางที่ 11) พบว่า ข้าวโพดหวานทั้ง 6 พันธุ์ที่นำมาศึกษา มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่พันธุ์ CTW มีค่าเป็นบวก เท่ากับ 52.05 แสดงว่าพันธุ์ CTW เมื่อใช้เป็นพันธุ์แม่มีแนวโน้มที่จะให้ลูกผสมที่มีน้ำหนักผักหลังปอกเปลือกมาก ส่วนพันธุ์ที่เหมาะสมจะใช้เป็นพันธุ์พ่อ คือ SBY และ CTY ซึ่งมีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก เท่ากับ 8.89 และ 7.17 ตามลำดับ

การศึกษาศักยภาพในการรวมตัวเฉพาะของลูกผสม (ตารางที่ 11) พบว่า มี 4 คู่ผสมที่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ $CTW \times KNY$ และ $SBW \times CTY$ มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 76.9 และ 66.82 และคู่ผสม $CTW \times CTY$ และ $KNW \times KNY$ มีค่าเป็นลบเท่ากับ -89.06 และ -62.21 ตามลำดับและพบว่ามีค่าที่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ จำนวน 2 คู่ผสมคือ $KNW \times SBY$ มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 39.98 และ $SBW \times SBY$ มีค่าเป็นลบเท่ากับ -52.14 เมื่อสังเกตคู่ผสมที่มีน้ำหนักผักหลังปอกเปลือกมาก เช่น $CTW \times KNY$ ที่มีน้ำหนักผักหลังปอกเปลือก 1620.13 กิโลกรัมต่อไร่ และคู่ผสมอื่นๆ พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก หรืออย่างน้อยก็มีพ่อหรือแม่ข้างใดข้างหนึ่งที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปสูง ส่วนคู่ผสมที่มีน้ำหนักผักหลังปอกเปลือกน้อย เช่น $KNW \times KNY$ มีน้ำหนักผักหลังปอกเปลือก 1405.2 กิโลกรัมต่อไร่ ก็พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นลบ

เมื่อใช้ข้าวโพดหวานพันธุ์ที่มีเมล็ดสีขาวเป็นแม่ สีขาวเป็นพ่อ (ตารางที่ 12) พบว่า มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือพันธุ์ CTW และ KNY มีค่าเป็นบวก คือ 71.37 และ 68.15 ตามลำดับ และพันธุ์ KNW มีค่าเป็นลบเท่ากับ -86.11 และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ คือพันธุ์ SBY มีค่าเป็นลบเท่ากับ -52.14 แสดงว่าพันธุ์ที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก มีแนวโน้มที่จะให้ลูกผสมที่มีน้ำหนักผักหลังปอกเปลือกมาก ส่วนพันธุ์ที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นลบ ก็จะให้ลูกผสมที่มีน้ำหนักผักหลังปอกเปลือกน้อย ซึ่งในการปรับปรุงลักษณะน้ำหนักผักหลังปอกเปลือก พันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้เป็นพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่ คือ CTW และ KNY ตามลำดับ

ส่วนการศึกษาศักยภาพในการรวมตัวเฉพาะของลูกผสม พบว่า แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 3 คู่ผสม คือ $CTY \times KNW$ และ $SBY \times SBW$ มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 91.96 และ 82.48 ตามลำดับ และคู่ผสม $SBY \times KNW$ มีค่าเป็นลบเท่ากับ -111.08 และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญจำนวน 1 คู่ผสมคือ $CTY \times CTW$ มีค่าเป็นลบเท่ากับ -49.05 เมื่อสังเกตคู่ผสมที่มีน้ำหนักผัก

หลังปอกเปลือกมาก เช่น KNY×CTW มีน้ำหนักฝักหลังปอกเปลือก 1638.53 กิโลกรัมต่อไร่ และคู่ผสมอื่นๆ พบว่า เกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก ส่วนคู่ผสมที่มีน้ำหนักฝักหลังปอกเปลือกน้อย เช่น SBY×KNW มีน้ำหนักฝักหลังปอกเปลือก 1229.23 กิโลกรัมต่อไร่ ก็พบว่า เกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นลบ

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลูกผสม ระหว่างลูกผสมที่ได้จากการใช้สีชาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ และลูกผสมกลับพ่อแม่ที่ได้จากการใช้สีเหลืองเป็นแม่ สีชาวเป็นพ่อ พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติ แสดงว่าพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่สามารถถ่ายทอดลักษณะน้ำหนักฝักหลังปอกเปลือกได้ไม่เท่ากัน ซึ่งอาจมีผลเนื่องมาจากอิทธิพลของพันธุ์แม่ (maternal effect)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะน้ำหนักผักหลังปลูกเบิ้ลือก (กิโลกรัมต่อไร่) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA) และความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีขาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTY	SBY	KNY	
CTW	1477.40 (-89.06**)	1580.34 (12.16)	1620.13 (76.9**)	52.06*
SBW	1552.95 (66.82**)	1435.71 (-52.14*)	1448.21 (-14.69)	-28.28
KNW	1512.87 (22.23)	1532.34 (39.98*)	1405.20 (-62.21**)	-23.77
GCA	7.17	8.89	-16.06	

*, ** แตกต่างจากศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 และ 99% ตามลำดับ เมื่อทดสอบโดยใช้ t-test

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะน้ำหนักผักหลังปลูกเบิ้ลือก (กิโลกรัมต่อไร่) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA) และความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีเหลืองเป็นแม่ สีขาวเป็นพ่อ

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTW	SBW	KNW	
CTY	1484.88 (-49.05*)	1434.40 (-42.91)	1468.41 (91.96**)	-16.00
SBY	1526.37 (28.58)	1523.65 (82.48**)	1229.23 (-111.08**)	-52.14**
KNY	1638.53 (20.45)	1521.87 (-39.59)	1479.72 (19.12)	68.15**
GCA	71.37**	14.75	-86.11**	

*, ** แตกต่างจากศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 และ 99% ตามลำดับ เมื่อทดสอบโดยใช้ t-test

3. ความยาวของฝัก

จากการศึกษาลักษณะความยาวของฝัก เมื่อใช้สีขาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อในต้นฤดูหนาว (ตารางที่ 13) พบว่า ค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปในพันธุ์ SBW และ KNY มีค่าเป็นลบ และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ซึ่งมีค่าเท่ากับ -0.55 และ -0.46 ตามลำดับ แสดงว่าพันธุ์ดังกล่าวข้างต้นมีแนวโน้มว่าจะให้ลูกผสมที่มีค่าเฉลี่ยของฝักสั้นกว่าลูกผสมที่เกิดจากพันธุ์ CTW และ SBY ที่มีค่าบวก และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ คือมีค่าเท่ากับ 0.44

การศึกษาศักยภาพในการรวมตัวเฉพาะของลูกผสม ในลักษณะความยาวของฝัก พบว่า คู่ผสม SBWxSBY มีค่าเป็นบวกและแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.51 คู่ผสม CTWxKNY และ KNWxCTY มีค่าเป็นบวกและแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ คือมีค่าเท่ากับ 0.31 ส่วนคู่ผสม SBWxCTY และ CTWxSBY มีค่าเป็นลบเท่ากับ -0.33 และ -0.32 ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ เมื่อสังเกตคู่ผสมที่มีความยาวฝักมาก เช่น KNWxCTY มีความยาวฝัก 18.16 เซนติเมตร และคู่ผสมอื่นๆ พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก หรืออย่างน้อยก็มีพ่อหรือแม่ข้างใดข้างหนึ่งที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปสูง ส่วนคู่ผสมที่มีฝักสั้น เช่น SBWxKNY ซึ่งมีความยาวฝัก 16.54 เซนติเมตร จะเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นลบ หรืออย่างน้อยก็มีพ่อหรือแม่ข้างใดข้างหนึ่งที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปต่ำ

และจากการศึกษาลักษณะความยาวฝัก เมื่อใช้สีขาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อในต้นฤดูฝน (ตารางที่ 14) พบว่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปในพันธุ์ KNY มีค่าเป็นลบ และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งมีค่าเท่ากับ -0.46 แสดงว่าพันธุ์ดังกล่าวมีแนวโน้มว่าจะให้ลูกผสมที่มีค่าเฉลี่ยของฝักสั้นกว่าลูกผสมที่เกิดจากพันธุ์ CTY ที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ คือมีค่าเท่ากับ 0.51

การศึกษาศักยภาพในการรวมตัวเฉพาะของลูกผสม พบว่ามี 4 คู่ผสม ที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง คือ CTWxKNY และ SBWxSBY มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 1.08 และ 0.79 และคู่ผสม SBWxKNY และ CTWxSBY มีค่าเป็นลบเท่ากับ -1.23 และ -0.87 มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ 1 คู่ผสมคือ SBWxCTY มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 0.41 เมื่อสังเกตคู่ผสมที่มีความยาวฝักมาก เช่น CTWxKNY มีความยาวฝัก 17.91 เซนติเมตร และคู่ผสมอื่นๆ พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก หรืออย่างน้อยก็มีพ่อหรือแม่ข้างใดข้างหนึ่งที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปสูง ส่วนคู่ผสมที่มีฝักสั้น เช่น SBWxKNY ซึ่งมีความยาวฝัก 15.12 เซนติเมตร จะเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปต่ำ

และเมื่อใช้พันธุ์ที่มีเมล็ดสีเหลืองเป็นแม่ สีขาวเป็นพ่อ (ตารางที่ 15) พบว่าค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไป ในพันธุ์ CTY มีค่าเป็นบวก (0.42) และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าพันธุ์ดังกล่าวมีแนวโน้มว่าจะให้ลูกผสมที่มีค่าเฉลี่ยของความยาวฝักมากกว่าลูกผสมที่เกิดจากพันธุ์ SBY ที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นลบ และมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาความสามารถในการรวมตัวเฉพาะของลูกผสม พบว่า คู่ผสม CTYxCTW SBYxSBW และ KNYxKNW มีค่าเป็นลบ และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือมีค่าเท่ากับ -0.41, -0.32 และ -0.32 ตามลำดับ คู่ผสม SBYxCTW และ CTYxKNW มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 0.23 และ 0.22 ตามลำดับ และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ เมื่อสังเกตคู่ผสมที่มีความยาวฝักมาก เช่น CTYxKNW มีความยาวฝัก 18.11 เซนติเมตร และคู่ผสมอื่นๆ พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก และเมื่อพิจารณาคู่ผสมที่มีฝักสั้น เช่น SBYxSBW มีความยาวฝัก 16.71 เซนติเมตร และคู่ผสมอื่นๆ ก็พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นลบ

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลูกผสม ระหว่างลูกผสมที่ได้จากการใช้สีขาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ และลูกผสมกลับพ่อแม่ที่ได้จากการใช้สีเหลืองเป็นแม่ สีขาวเป็นพ่อ พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติ แสดงว่าพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่สามารถถ่ายทอดลักษณะความยาวฝักได้ไม่เท่ากัน ซึ่งอาจมีผลเนื่องมาจากอิทธิพลของพันธุ์แม่ (maternal effect)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะความยาวฝัก (เซนติเมตร) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA) และความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีขาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ ในต้นฤดูหนาว

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTY	SBY	KNY	
CTW	18.15 (0.02)	18.24 (-0.32*)	17.97 (0.31*)	0.41**
SBW	16.84 (-0.33*)	18.11 (0.65**)	16.54 (-0.68**)	-0.55**
KNW	17.82 (0.05)	17.69 (-0.03)	17.06 (0.01)	0.11
GCA	0.25*	0.2	-0.47**	

*, ** แตกต่างจากศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 และ 99% ตามลำดับ เมื่อทดสอบโดยใช้ t-test

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะความยาวฝัก (เซนติเมตร) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA) และความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีขาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ ในต้นฤดูฝน

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTY	SBY	KNY	
CTW	17.58 (-0.22)	16.38 (-0.87**)	17.91 (1.08**)	0.19
SBW	17.73 (0.41*)	17.56 (0.79**)	15.12 (-1.23**)	-0.29
KNW	17.48 (-0.24)	17.25 (0.08)	16.89 (0.14)	0.11
GCA	0.51*	-0.04	-0.46*	

*, ** แตกต่างจากศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 และ 99% ตามลำดับ เมื่อทดสอบโดยใช้ t-test

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะความยาวฝัก (เซนติเมตร) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA) และความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีเหลืองเป็นแม่ ที่ขาวเป็นพ่อ

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTW	SBW	KNW	
CTY	17.38 (-0.41**)	17.88 (0.18)	18.11 (0.22*)	0.42**
SBY	17.35 (0.23*)	16.71 (-0.32**)	17.31 (0.09)	-0.25*
KNY	17.37 (0.17)	17.26 (0.15)	16.98 (-0.32**)	-0.17
GCA	0	-0.09	0.1	

*, ** แตกต่างจากศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 และ 99% ตามลำดับ เมื่อทดสอบโดยใช้ t-test

1 วิเคราะห์จากการแปลงข้อมูล = $\log(X)$

4. ความกว้างของฝัก

จากการศึกษาลักษณะความกว้างฝัก เมื่อใช้สีชาเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อในต้นฤดูหนาว (ตารางที่ 16) พบว่าข้าวโพดหวานทั้ง 6 พันธุ์ที่นำมาศึกษา มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปไม่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือมีค่าอยู่ระหว่าง -0.04 ถึง 0.04 ซึ่งพันธุ์ที่เหมาะสมจะใช้เป็นพันธุ์แม่คือ CTW และพันธุ์พ่อคือ CTY เพราะมีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปสูงคือ 0.04 และ 0.03 ตามลำดับ

ส่วนการศึกษาความสามารถในการรวมตัวเฉพาะของลูกผสม พบว่ามี 3 คู่ผสมที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวเฉพาะแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ คือ SBWxCTY และ KNWxKNY มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 0.09 และ 0.08 ตามลำดับ คู่ผสม SBWxKNY มีค่าเป็นลบเท่ากับ -0.09 เมื่อสังเกตคู่ผสมที่มีความกว้างฝักมาก เช่น SBWxCTY ซึ่งมีความกว้างฝักเท่ากับ 4.35 เซนติเมตร และคู่ผสมอื่นๆ พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก หรืออย่างน้อยก็มีพ่อหรือแม่ข้างใดข้างหนึ่งที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปสูง

การศึกษาความสามารถในการรวมตัวทั่วไป ในลักษณะความยาวฝัก เมื่อใช้พันธุ์สีชาเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ ในต้นฤดูฝน (ตารางที่ 17) พบว่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไป ในพันธุ์ KNW มีค่าเป็นลบ และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง คือมีค่าเท่ากับ -0.11 แสดงว่าพันธุ์ดังกล่าวมีแนวโน้มว่าจะให้ลูกผสมที่มีค่าเฉลี่ยของความกว้างฝักน้อยกว่าลูกผสมที่เกิดจากพันธุ์ CTW ที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง คือมีค่าเท่ากับ 0.09

และจากการศึกษาความสามารถในการรวมตัวเฉพาะของลูกผสม พบว่ามี 3 คู่ผสมที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวเฉพาะแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง คือ CTWxKNY มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 0.07 คู่ผสม CTWxCTY และ KNWxKNY มีค่าเป็นลบเท่ากับ -0.06 มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ 1 คู่ผสมคือ KNWxCTY มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 0.05 ซึ่งเมื่อสังเกตคู่ผสมที่มีความกว้างฝักมาก เช่น CTWxKNY มีความกว้างฝักเท่ากับ 4.55 เซนติเมตร และคู่ผสมอื่นๆ พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปสูง ส่วนคู่ผสมที่มีความกว้างฝักน้อย เช่น KNWxKNY ซึ่งมีความกว้างฝักเท่ากับ 4.22 เซนติเมตร จะเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปต่ำ

เมื่อสลับมาใช้พันธุ์ที่มีเมล็ดสีเหลืองเป็นแม่ สีชาเป็นพ่อ ดังตารางที่ 18 พบว่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปของลักษณะความกว้างฝัก ของข้าวโพดหวานทั้ง 6 พันธุ์ มีค่าไม่แตกต่างกันในทางสถิติ คือมีค่าอยู่ระหว่าง -0.02 ถึง 0.04 ซึ่งพันธุ์ที่เหมาะสมจะใช้เป็นพันธุ์แม่ และพันธุ์พ่อได้แก่ KNY และ CTW เนื่องจากมีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปสูง เท่ากับ 0.04 และ 0.02 ตามลำดับ

ส่วนการศึกษาความสามารถในการรวมตัวเฉพาะของลูกผสม พบว่า มีจำนวน 2 คู่ผสม ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ คือคู่ผสม CTY×KNW มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 0.07 และ CTY×CTW มีค่าเป็นลบเท่ากับ -0.07 และมี 2 คู่ผสม ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ คู่ผสม SBY×CTW มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 0.05 และ SBY×KNW มีค่าเป็นลบเท่ากับ -0.05 เมื่อสังเกตคู่ผสมที่มีความกว้างฝักมาก เช่น SBY×CTW ซึ่งมีความกว้างฝักเท่ากับ 4.38 เซนติเมตร และคู่ผสมอื่นๆ พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก หรืออย่างน้อยก็มีพ่อหรือแม่ข้างใดข้างหนึ่งที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปสูง

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลูกผสม ระหว่างลูกผสมที่ได้จากการใช้สีชาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ และลูกผสมกลับพ่อแม่ที่ได้จากการใช้สีเหลืองเป็นแม่ สีชาวเป็นพ่อ พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติ แสดงว่าพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่สามารถถ่ายทอดลักษณะความกว้างฝักได้ไม่เท่ากัน ซึ่งอาจมีผลเนื่องมาจากอิทธิพลของพันธุ์แม่ (maternal effect)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะความกว้างฝัก (เซนติเมตร) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA) และความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีขาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ ในต้นฤดูหนาว

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTY	SBY	KNY	
CTW	4.29 (-0.05)	4.33 (0.03)	4.30 (0)	0.04
SBW	4.35 (0.09*)	4.21 (-0.01)	4.13 (-0.09*)	-0.04
KNW	4.26 (-0.05)	4.24 (-0.03)	4.35 (0.08*)	0.01
GCA	0.03	-0.01	-0.01	

* แตกต่างจากศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เมื่อทดสอบโดยใช้ t-test

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะความกว้างฝัก (เซนติเมตร) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA) และความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีขาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ ในต้นฤดูฝน

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTY	SBY	KNY	
CTW	4.38 (-0.06**)	4.47 (-0.01)	4.55 (0.07**)	0.09**
SBW	4.36 (0)	4.39 (-0.01)	4.41 (0.01)	0.01
KNW	4.29 (0.05*)	4.31 (0.03)	4.22 (-0.06**)	-0.11**
GCA	-0.03	0.01	0.01	

*, ** แตกต่างจากศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 และ 99% ตามลำดับ เมื่อทดสอบโดยใช้ t-test

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะความกว้างฝัก (เซนติเมตร) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA) และความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีเหลืองเป็นแม่ สีขาวเป็นพ่อ

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTW	SBW	KNW	
CTY	4.25 (-0.07**)	4.27 (-0.01)	4.33 (0.07**)	-0.01
SBY	4.38 (0.05*)	4.27 (-0.02)	4.22 (-0.05*)	0
KNY	4.35 (0)	4.33 (0.02)	4.25 (-0.04)	0.02
GCA	0.04	0	-0.02	

*, ** แตกต่างจากศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 และ 99% ตามลำดับ เมื่อทดสอบโดยใช้ t-test

5. อายุออกไหม

จากตารางที่ 19 แสดงผลการศึกษาค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไป ในลักษณะอายุออกไหม เมื่อใช้พันธุ์สีขาเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ พบว่า พันธุ์ KNW มีค่าเป็นลบเท่ากับ -0.55 และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง แสดงว่าพันธุ์นี้มีแนวโน้มที่จะให้ลูกผสมที่มีอายุออกไหมเร็วขึ้น ส่วนพันธุ์ SBW มีค่าเป็นบวก และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.45 ในทางตรงกันข้าม ข้าวโพดพันธุ์นี้มีแนวโน้มที่จะให้ลูกผสมที่มีอายุออกไหมช้า

ส่วนการศึกษาค่าความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ ในลูกผสม พบจำนวน 7 คู่ผสมที่แสดงผลแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ได้แก่ คู่ผสม CTW×CTY CTW×SBY SBW×KNY และ KNW×KNY มีค่าเป็นบวกเท่ากับ 0.56 0.56 0.55 และ 0.55 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าลูกผสมเหล่านี้มีอายุออกไหมช้า และคู่ผสม CTW×KNY SBW×SBY และ KNW×CTY มีค่าเป็นลบเท่ากับ -1.11 -0.78 และ -0.78 ตามลำดับ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะให้ลูกผสมที่มีอายุออกไหมเร็ว

ส่วนการศึกษาค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไป ของลักษณะอายุออกไหม เมื่อใช้พันธุ์สีเหลืองเป็นแม่ สีขาเป็นพ่อ ในตารางที่ 20 พบว่า ข้าวโพดหวานทั้ง 6 พันธุ์ที่นำมาศึกษา มีอยู่เพียงพันธุ์เดียวคือ SBY ที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ คือมีค่าเป็นลบเท่ากับ -0.44 แสดงว่าข้าวโพดพันธุ์นี้มีแนวโน้มที่จะให้ลูกผสมที่มีอายุออกไหมเร็วขึ้น ส่วนพันธุ์อื่นๆ นอกเหนือจากนี้มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปไม่แตกต่างจากศูนย์

ในการศึกษาค่าความสามารถในการรวมตัวเฉพาะในลูกผสม พบจำนวน 2 คู่ผสม ที่แสดงค่าลบ คือคู่ผสม CTY×SBW และ KNY×KNW มีค่าเท่ากับ -0.56 เท่ากัน และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าคู่ผสมเหล่านี้มีอายุออกไหมเร็วกว่าพ่อแม่

นอกจากนี้ยังพบว่า มีจำนวน 2 คู่ผสมที่แสดงค่าบวก คือคู่ผสม CTY×KNW และ KNY×SBW มีค่า 0.44 เท่ากัน และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าคู่ผสมเหล่านี้มีอายุออกไหมช้ากว่าพ่อแม่

เมื่อสังเกตคู่ผสมที่มีอายุออกไหมเร็ว เช่น CTY×SBW และ KNY×KNW ซึ่งมีอายุออกไหม 50 วัน และคู่ผสมอื่นๆ พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นลบ

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของลูกผสม ระหว่างลูกผสมที่ได้จากการใช้สีขาเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ และลูกผสมกลับพ่อแม่ที่ได้จากการใช้สีเหลืองเป็นแม่ สีขาเป็นพ่อ พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติ แสดงว่าพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่สามารถถ่ายทอดลักษณะอายุออกไหมได้ไม่เท่ากัน ซึ่งอาจมีผลเนื่องมาจากอิทธิพลของพันธุ์แม่ (maternal effect)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะอายุออกใหม่ (วัน) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA) และ
ความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีขาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTY	SBY	KNY	
CTW	51 (0.56**)	51 (0.56**)	49 (-1.11**)	0.11
SBW	51 (0.22)	50 (-0.78**)	51 (0.55**)	0.45**
KNW	49 (-0.78**)	50 (0.22)	50 (0.55**)	-0.55**
GCA	0.11	0.11	-0.22	

** แตกต่างจากศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% เมื่อทดสอบโดยใช้ t-test

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะอายุออกใหม่ (วัน) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA)
และความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีเหลืองเป็นแม่
สีขาวเป็นพ่อ

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTW	SBW	KNW	
CTY	51 (0.1)	50 (-0.56**)	51 (0.44**)	0.23
SBY	50 (-0.23)	50 (0.11)	50 (0.11)	-0.44**
KNY	51 (0.1)	51 (0.44**)	50 (-0.56**)	0.23
GCA	0.23	-0.11	-0.11	

** แตกต่างจากศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % เมื่อทดสอบโดยใช้ t-test

6. อายุปล่อยละอองเกสร

จากตารางที่ 21 แสดงผลการศึกษาค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไป ในลักษณะอายุปล่อยละอองเกสร เมื่อใช้สีขาเป็นพันธุ์แม่ สีเหลืองเป็นพันธุ์พ่อ พบว่าส่วนใหญ่มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไป แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง คือพันธุ์ KNW และ CTY มีค่าเป็นลบคือ -0.55 ซึ่งแสดงว่าพันธุ์เหล่านี้มีแนวโน้มจะให้ลูกผสมที่มีอายุปล่อยละอองเกสรเร็วขึ้น ส่วนพันธุ์ SBW และ SBY มีค่าเป็นบวก เท่ากับ 0.45 ก็จะให้ลูกผสมที่มีอายุปล่อยละอองเกสรช้า

การศึกษาศักยภาพในการรวมตัวเฉพาะของลูกผสม จำนวน 9 คู่ผสม ในลักษณะอายุปล่อยละอองเกสร พบว่ามีเพียงคู่ผสมเดียวเท่านั้นที่แสดงค่าความสามารถในการรวมตัวเฉพาะแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง คือ CTW×KNY แสดงค่าเป็นลบ คือเท่ากับ -0.44 ส่วนคู่ผสมอื่นนอกเหนือจากนี้ไม่พบที่มีความแตกต่างทางสถิติ ซึ่งเมื่อสังเกตคู่ผสมที่มีอายุปล่อยละอองเกสรเร็ว เช่น KNW×CTY มีอายุปล่อยละอองเกสร 48 วัน และคู่ผสมอื่นๆ พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นลบ หรืออย่างน้อยก็มีพ่อหรือแม่ข้างใดข้างหนึ่งที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปต่ำ ส่วนคู่ผสมที่มีอายุปล่อยละอองเกสรช้า เช่น CTW×SBY มีอายุปล่อยละอองเกสร 50 วัน ก็พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก

และจากการศึกษาศักยภาพในการรวมตัวทั่วไป ของข้าวโพดหวาน 6 พันธุ์ ในลักษณะอายุปล่อยละอองเกสร เมื่อใช้สีเหลืองเป็นแม่ สีขาวเป็นพ่อ (ตารางที่ 22) ไม่พบที่มีความแตกต่างกันในทางสถิติคือมีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไป อยู่ระหว่าง -0.22 ถึง 0.11 และพันธุ์ที่เหมาะสมจะใช้เป็นพันธุ์แม่คือ CTY และ KNY ส่วนพันธุ์ที่เหมาะสมจะใช้เป็นพันธุ์พ่อคือ CTW และ SBW เนื่องจากมีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปสูง

ในทำนองเดียวกัน เมื่อทำการศึกษาศักยภาพในการรวมตัวเฉพาะพบว่า ให้ผลไม่แตกต่างกันทางสถิติ เช่นเดียวกับความสามารถในการรวมตัวทั่วไป และจะสังเกตได้ว่าคู่ผสมที่มีอายุปล่อยละอองเกสรช้า เช่น CTY×SBW และ KNY×CTW ซึ่งมีอายุปล่อยละอองเกสร 50 วัน จะเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นบวก ส่วนคู่ผสมที่มีอายุปล่อยละอองเกสรเร็ว เช่น CTY×CTW มีอายุปล่อยละอองเกสร 49 วัน และคู่ผสมอื่นๆ พบว่าเกี่ยวข้องกับพันธุ์ที่มีความสามารถในการรวมตัวทั่วไปเป็นลบ หรืออย่างน้อยก็มีพ่อหรือแม่ข้างใดข้างหนึ่งที่มีค่าความสามารถในการรวมตัวทั่วไปต่ำ

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะอายุปลอยละของเกสร (วัน) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA) และความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีขาวเป็นแม่ สีเหลืองเป็นพ่อ

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTY	SBY	KNY	
CTW	49 (0.22)	50 (0.22)	49 (-0.44**)	0.11
SBW	49 (-0.12)	50 (-0.12)	50 (0.22)	0.45**
KNW	48 (-0.12)	49 (-0.12)	49 (0.22)	-0.55**
GCA	-0.55**	0.45**	0.11	

** แตกต่างจากศูนย์ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% เมื่อทดสอบโดยใช้ t-test

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยของพันธุ์ลูกผสม ของลักษณะอายุปลอยละของเกสร¹ (วัน) ความสามารถในการรวมตัวทั่วไป (GCA) และความสามารถในการรวมตัวเฉพาะ (SCA) (ตัวเลขในวงเล็บ) เมื่อใช้พันธุ์สีเหลืองเป็นแม่ สีขาวเป็นพ่อ

พันธุ์แม่	พันธุ์พ่อ			GCA
	CTW	SBW	KNW	
CTY	49 (-0.44)	50 (0.56)	49 (-0.11)	0.11
SBY	49 (-0.11)	49 (-0.11)	49 (0.22)	-0.22
KNY	50 (0.56)	49 (-0.44)	49 (-0.11)	0.11
GCA	0.11	0.11	-0.22	

1 วิเคราะห์จากการแปลงข้อมูล = log (X)